
En Eftermiddag i Bruxelles

Et stykke journalistik af

Kaj Munk

Udgivet i 2015. Teksten må i denne form frit benyttes med angivelse af Kaj Munk Forskningscentret, Aalborg Universitet, som kilde.

Kaj Munk Forskningscentret, Aalborg Universitet.

Indhold

En Eftermiddag i Bruxelles

4

En Eftermiddag i Bruxelles

En Eftermiddag i Bruxelles

En Eftermiddag i Bruxelles.

Jp. 17/5 - 35[1]

Kaj Munk skildrer Indtryk fra den store Verdensudstilling.

JAMEN hvad menneskeligt Snille forstaar og formaar! Om det ogsaa formaaede at flytte alle mine Læsere herved en Eftermiddag!! Alle ”Jyllandsposten”s Læsere!

Bruxelles ligger jo slet ikke saa langt fra Jylland, ikke stort længere end København. Gaa om Bord i ”A. P. Bernstorff” i Esbjerg den ene Dag, saa er De i Antwerpen den næste. Derfra og til Bruxelles gaar Tog hver halve Time, og fra Bruxelles’ Banegaard hopper De lige op i en Bus eller Sporvogn og er ude, hvor det foregaar, paa et Kvarter. De betaler 5 belgiske Francs, hvilket er lige det halve af 5 franske, paa Dansk en knap Kroner Penge. Og for den knappe Krone faar De at se, hvad vor lille sølle Klode kan stille paa Benene, naar den rigtig tager sig sammen og vil. Jeg vædder, de laver det ikke bedre paa Jupiter, skønt den er mange Gange større!

*

Gyldne Engle i overnaturlig Størrelse modtager Dem ved Indgangen, svævende mellem Guldstøtter saa høje, at Himlen hviler paa dem. Og jublende Toner daler ned fra det høje, mens De skrider frem gennem en Søjleallé; det lyder, som om det er Himlen selv, der jазzer af Fornøjelse over, at Menneskeslægten kan yde en Stordaad ogsaa paa Fredens Omraade; men det *er* nu, hvis jeg skal nænne at røbe det for Dem, en hel Række, to hele Rækker, af Højttalere, jeg ved ikke hvor mange Fod høje, som overdrysser Dem med Toner, mens De spanker frem.

Og saa kommer vi til Bygningerne, Paladserne skal vi vel kalde dem. De ligner jo selvfølgelig ikke Huse, saadan som Huse saa ud i de gamle anstændige Dage. Nej, der er stadigvæk noget himmelsk over hele Anretningen, de er Byggeklodser, som Keruberne foran den Almægtiges Trone har leget med en Eventyrnat paa Jorden og saa er rendt fra om Morgen. Eller ogsaa er det salig Aladdin, der har faaet Lampens Aander til i en lynende Fart at inspirere alt dette sammen. Oh ja og oh nej, den glade, sorgløse Aladdin har vist ikke meget med dette her at skaffe; snarere er det et lykkeligt Samarbejde mellem Nouredin og Lampens Aand. Og i en Ruf er det gaaet for sig. Tro ikke, at nervøse Mennesker nu om Dage har Tid til at vente, mens Græsset gror; hvad gør man saa, naar man *skal* have Græs? Skærer Græstørv ud, Millioner af smaa Græstørvskvadrater, og lægger dem nydeligt Side om Side og haaber paa, at en gunstig Himmel inden alt for længe vil spytte paa dem og lime dem sammen og give dem Gro.

Skal jeg tælle Pavillonerne op for Dem? Nej, vel? Det gider De ikke og jeg heller ikke. Se, der ligger nu Storhertugdømmet Luxemburg, og der løfter Kongo sin straatækte Hal. Holland lyser med Ruder af Glasmalerier. Indien er et Sold af Guld og Elfenben, men overtrumfes af Pavens Moskekupler og korsprydede Støtter, der svimler sig op over Skyerne. Der aabner Fascistland just sine smældende Porte, mens de endnu ikke er naaet længere

end til at slaa Søm i Ungarn. Og se bare, der er jo Norges Flag, næh, er det ikke Solveig, der staar i Restaurationen, to Solveig'er i hvide Bondedragter med luende røde Veste over, hvor er de søde, dem maa jeg hen og snakke med, æv, saa kan den ene bare Belgisk, oven i Købet Fransk og ikke Flamsk, Snydestreger - og den anden, jo, hun kan sige tysind takk, saa det gibber En ned i Hjerterødderne, for, ikke sandt, vi Danske vi elsker alligevel Nordmændene og om ikke just allermest Mændene, saa i hvert Fald Kvinderne; og smile kan hun ogsaa, dejligt, dejligt, men fyda, saa har hun farvede Læber - koloreret Mund og norsk Jenteklædebon, nej, Kong Haakon, der har De ikke passet ordentlig paa.

Men lad os nu ikke blive ved at titte paa Pigerne, vi gaar indenfor, storartet, storartet, hele Væggen er fuld af lystige smaa Basrelieffer af norsk Liv, der fares paa Ski, der køres i Kane, der fiskes Laks, næh, hvor den vrider sig, bare den ikke naar at springe af, der bades i Fjordene, der kigges paa Midnatssol, der skydes en Rype, der - ja, jeg kunde blive ved! Altid har jeg vidst, at Norge var herligt, men aldrig dog, at det var *saa* rigt. Hvis ikke hele Verden tager til Norge i Sommer, saa er den tosset. Hvad den jo desværre ogsaa er.

*

Men hør, der er jo ogsaa et Land, der hedder Danmark. Skal vi se og hitte det! Jamen det er jo ikke kommet med? Hvad? Næ! der er ingen Dannebrog nogen Steder. Der er nok danske Farver; men rykker man nær, er det bare Snyderi. Hvem gaar nu f. Eks. og husker paa, at Polen bærer rødt og hvidt? Og Østrig tillader sig endog at føre hvidt Kors paa rød Bund, bare at Korset pænt maa blive inde i Midten. Ja ja, saa gaar vi hen og ser Sverige, det smælder derhenne højt i Vinden sit fornemme gule og fornemme blaa.

Hvad for noget? Hvorfor maa jeg nu ikke skraa over Gaden her? En af de smukke unge belgiske Betjente med den grimme hvide Blikkasserolle paa Hovedet vil jage mig tilbage. Jeg forklarer ham, at jeg vil se Suède, hvad han udlægger som Suisse. Jeg skriger, om han ikke ved, hvad Land hans egen Dronning er fra, og han stikker mig en flad Øretæve. Saa anser jeg os ikke for værende paa Talefod længere og trækker, mig tilbage i krænket Orden. Og det var paa høje Tid; for der kommer Mussolini marcherende; ikke han selv, for han sidder hjemme i Rom og er ved at arrangere sig nogle haardt tiltrængte Spektakler til, det bliver vist med Abessinien; nej, men en lille Afdeling af hans Arméer, en Børneafdeling, anført af smaa Tuller, søde Mussoliner paa bare 3 Aar, gaaende i Takt, saa Kjolerne snoer om Knæene, og de smaa trinde Kinder dirrer, et to, et to. Og bagefter kommer Drengene med drønende Musik, og ned ad Pavillonens mange Trappetrin stiger nu en eller anden højtstaaende Fascist i Kjole og høj Hat - Gud maa vide, hvis man nu øvede sig i det en 20 Aar, mon man saa ogsaa kunde lære at nedstige ad en Trappe med saa fuldblods en Værdighed?

Jamen, der ligger jo Danmark! Bag ved Sverige, med alt for korte Flagstænger. Ak, ak, ak, har vi ikke kunnet - naa, lad os nu ikke være sure og altid skælde ud paa hinanden og os selv. Det er virkelig meget nydeligt. Alle Forsiderne af Søndags B. T. er klistret op paa Loftet i den ene Stue, voldsomt interessant, især for Udlændinge, der jo har saa faa

Ugeblade selv. Og Lillebæltsbroen er der selvfølgelig in figura, og muligvis vil Europa rejse Hundreder af Kilometer for at se en Bro. Saa er der en skrækkelig Model af en dansk Mejerikreds, som ikke rager nogen Sjæl; tænk, om man havde ofret Mekanik paa det: lavet et lille Mejeri med rygende Skorsten, og Biler og alle Slags Mælkevogne paa Vej til det, og Bønderne ved deres Gaarde og Børn paa Vejene trækkende med Køerne; noget tilsvarende har Holland forsøgt med sine Kanalers Drift og Færdsel, og det skal jeg love for trækker Folk.

Morsomt er, hvad der er fundet paa med vor danske Ko. Der staar hun jo, taalmodigt gloende, skaaret i Træ; fra hendes ene Patte gaar et Glasrør, gennem hvilket Mælk suges ind i en mægtig Mælkespand, hvorfra Glasrør fører den dels til en Flødespand, dels til Smørdritler, dels til Oste - med Angivelse af, hvor meget hvert enkelt Land aftager af Produktionen. Paa modsat Væg hænger et Billede af en So med Pattegrise; meget godt! men HVORFOR ER IKKE SELVE SOEN MED FAMILIE TILSTEDE? Saa var Danmark blevet Udstillingens Clou.

*

Skæbnen vil, at Danmarksfilmen har Premiére i dette Sekund. Jeg maser ind. Den *kan* jo ikke være saa slet, som københavnske Journalister har villet gøre den til. Men ak! den er det! Saa bundløst forvirret, forjaget, forsimplet - Folk rejser sig og gaar under Forestillingen, og det er dem vel undt. For os Danske fremstiller den ikke det kendte, saa det bevæger, og Udlændinge keder sig simpelthen. Hvem har dog Ansvar for at have betroet Poul Henningsen denne Opgave? Han har jo aldrig nogensinde vist særlig Forstaaelse af dansk Aand eller dansk Natur.

Nu er vi blevet trætte, og ved De, hvad vi saa gør? Saa kører vi hele Terrænet rundt med Futtog. Netop Futtog, 4 Legetøjstog med rigtige Damplokomotiver for, prustende og nuttede, et rødt, et blaat, et gult og et grønt, hver i Stand til at tage et Par Hundrede Passagerer, trutter rundt paa Skinner, snart paa Kørebanen, snart paa Fortovene, og vil, inden Udstillingen slutter, have kørt mindst 25 Personer ihjel. Naa skidt! Hvor der handles, der spildes, 25 fylder ikke stort i det Milliardbesøg, der her en Tale om. Og Højttalerne runger, og Verdener af Blomsterbede svajer deres Herlighed! hid og did i Blæsten, og Tuborg Øl-Pavillonen[2] svinger Dannebrog fra et af de højestbeliggende Steder, og Vandfald sprudler', og Springvand danser paa Taaspids, og midt i Larmen løfter over stille Dale med tystrindende Vand og blomstrende Buske, hvori Fuglene synger, ældgamle Kastanier deres Kroners Mørke, deres Blomsterstandes Lys - jo, Vorherre kan ogsaa. Herre Jesus, hvad var det for et Brøl? Er her Løver ogsaa? Zoologisk Have? Naa-e, det er bare, der er Fodboldkamp mellem Holland og Belgien i Dag. Vist er Mennesket Dyrenes Konge.

Bruxelles, i Maj.

Kaj Munk.